

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1.

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 76/05, 100/07 – autentično tumačenje, 97/08, 44/10, 93/12 i 89/13 – u daljem tekstu: Zakon), u članu 6. posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Prava iz stava 1. ovog člana ostvaruju se uz poštovanje principa otvorenosti prema javnosti i građanima.”

Član 2.

U članu 13. stav 12, u tački 3) na kraju teksta tačka se zamenjuje tačkom i zapetom.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 4) koja glasi:

„4) ukoliko se bez opravdanog razloga ne okonča postupak akreditacije u propisanom roku u oblasti za koju je član Komisije zadužen.”

U stavu 15. posle reči: „javnost” dodaju se reči: „i dostavlja ga Narodnoj skupštini”.

U stavu 16. reči: „Rad Komisije finansira se iz ostvarenih prihoda od naknada za akreditaciju sa posebnog podračuna za ove namene.”, zamenjuju se rečima: „Sredstva za rad Komisije obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije. Naknada za akreditaciju visokoškolske ustanove uplaćuje se na račun propisan za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.”.

Član 3.

U članu 14. posle stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Kod akreditacije studijskog programa doktorskih studija najmanje jedan recenzent mora biti nastavnik, naučnik ili umetnik zaposlen na visokoškolskoj, odnosno naučnoj ustanovi iz inostranstva, koji ispunjava uslove da bude mentor na tom studijskom programu, u skladu sa standardima iz člana 11. stav 1. tačka 11) ovog zakona.”

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 6. reči: „koji je dostupan javnosti” zamenjuju se rečima: „koji je trajno dostupan javnosti na zvaničnoj internet stranici Komisije, a koji sadrži sve podatke o ispunjenosti, odnosno neispunjenosti propisanih standarda”.

Dosadašnji st. 6–8. postaju st. 7–9.

Član 4.

U članu 16. posle stava 9. dodaje se novi stav 10. koji glasi:

„Komisija izdaje uverenje o akreditaciji, odnosno donosi rešenje kojim se odbija zahtev za akreditaciju u roku od 12 meseci od dana prijema urednog zahteva, u skladu sa aktom iz člana 11. stav 1. tač. 10) i 11) ovog zakona.”

Posle dosadašnjeg stava 10. koji postaje stav 11. dodaje se novi stav 12. koji glasi:

„Po žalbi na rešenje iz stava 10. ovog člana odlučuje Nacionalni savet u roku od 90 dana od dana podnošenja žalbe.”

Dosadašnji st. 11. i 12. postaju st. 13. i 14.

Član 5.

U članu 23. stav 1. tačka 5. menja se i glasi:

„5) utvrđuje način izdavanja diplome i dodatka diplomi;”.

Član 6.

U članu 25. stav 5. menja se i glasi:

„Studije drugog stepena su:

- 1) master akademske studije;
- 2) master strukovne studije;
- 3) specijalističke akademske studije;
- 4) specijalističke strukovne studije.”

Član 7.

U članu 29. posle stava 11. dodaje se novi stav 12. koji glasi:

„Master strukovne studije imaju najmanje 120 ESPB bodova kada je prethodno ostvaren obim prvog stepena studija od najmanje 180 ESPB bodova.”

Dosadašnji st. 12–14. postaju st. 13–15.

Član 8.

U članu 30. stav 2. posle reči: „master akademskih studija” dodaju se reči: „i master strukovnih studija”.

U stavu 3. reči: „koji može biti i” zamenjuju se rečima: „koji je”.

Posle stava 7. dodaju se st. 8–10. koji glase:

„Visokoškolska ustanova na kojoj se brani doktorska disertacija dužna je da doktorsku disertaciju i izveštaj komisije o oceni doktorske disertacije učini dostupnom javnosti, i to u elektronskoj verziji na zvaničnoj internet stranici ustanove i u štampanom obliku u biblioteci ustanove, najmanje 30 dana pre usvajanja izveštaja komisije na nadležnom organu, kao i do odbrane disertacije.

Univerzitet je dužan da ustanovi digitalni repozitorijum u kojem se trajno čuvaju elektronske verzije odbranih doktorskih disertacija, zajedno sa izveštajem komisije za ocenu disertacije, podacima o mentoru i sastavu komisije i podacima o zaštiti autorskih prava, kao i da sve navedene podatke učine javno dostupnim.

Kopiju sadržaja koji se čuva u repozitorijumu univerzitet je dužan da u roku od tri meseca od odbrane teze dostavi u centralni repozitorijum koji vodi Ministarstvo.”

Član 9.

U članu 35. stav 2. posle reči: „osnovne strukovne studije” dodaju se zapeta i reči: „master strukovne studije”.

U stavu 3. reči: „tri polja” zamenjuju se rečima: „dva polja”.

Član 10.

Član 37. menja se i glasi:

„Član 37.

Visoka škola strukovnih studija je samostalna visokoškolska ustanova koja ostvaruje osnovne strukovne studije, master strukovne studije i specijalističke strukovne studije iz jedne ili više oblasti iz člana 27. ovog zakona.”

Član 11.

U članu 42. stav 3. posle reči: „godinu dana” dodaju se reči: „od dana konačnosti rešenja o odbijanju zahteva za akreditaciju”.

Posle stava 5. dodaju se novi st. 6–8, koji glase:

„Akreditacija visokoškolske ustanove prestaje da važi ukoliko visokoškolska ustanova po isteku roka od pet godina iz člana 16. stav 7. ovog zakona ne podnese novi zahtev za akreditaciju.

Važenje akreditacije prestaje narednog dana po isteku roka iz stava 6. ovog člana.

Ministarstvo je dužno da u roku od tri radna dana donese rešenje o oduzimanju dozvole za rad i da objavi prestanak važenja akreditacije i oduzimanje dozvole iz stava 4. ovog člana.”

Dosadašnji stav 6. postaje stav 9.

U dosadašnjem stavu 7. koji postaje stav 10. broj: „6.” zamenjuje se brojem: „9.”.

U dosadašnjem stavu 8. koji postaje stav 11. broj: „7.” zamenjuje se brojem: „10.”.

Dosadašnji st. 9. i 10. postaju st. 12. i 13.

Posle stava 13. dodaje se stav 14, koji glasi:

„Visokoškolska ustanova kojoj je oduzeta dozvola za rad može podneti zahtev za izdavanje nove dozvole za rad iz člana 41. ovog zakona po isteku roka od godinu dana od dana dostavljanja rešenja o oduzimanju dozvole za rad.”

Član 12.

U članu 51. stav 3. posle reči: „statutom” dodaju se reči: „ili osnivačkim aktom”.

Član 13.

U članu 52. stav 7. broj: „4.” zamenjuje se brojem: „5.”.

U stavu 8. reč: „statutom” zamenjuje se rečima: „osnivačkim aktom”.

Član 14.

U članu 57. posle stava 4. dodaje se stav 5. koji glasi:

„Podaci o iznosu sredstava na godišnjem nivou iz stava 1. ovog člana dostupni su javnosti na zvaničnoj internet stranici visokoškolske ustanove.”

Član 15.

U članu 61. posle stava 6. dodaje se stav 7. koji glasi:

„Merila za utvrđivanje visine školarine i odluka o visini školarine dostupni su javnosti na zvaničnoj internet stranici visokoškolske ustanove.”

Član 16.

U članu 66. stav 2. posle reči: „umetnik” dodaju se reči: „sa prebivalištem van teritorije Republike”.

Član 17.

U članu 67. stav 2. menja se i glasi:

„Profesor emeritus može učestvovati u izvođenju svih oblika nastave na akademskim studijama drugog i trećeg stepena, biti mentor i član komisija u postupku izrade i odbrane završnih radova, odnosno disertacija na tim studijama, biti član komisije za pripremanje predloga za izbor nastavnika i saradnika univerziteta i učestvovati u naučnoistraživačkom radu.”

Član 18.

U članu 69. stav 1. menja se i glasi:

„Lice izabrano u naučno zvanje na način i po postupku propisanim zakonom kojim je regulisana naučnoistraživačka delatnost, može učestovati u izvođenju svih oblika nastave na doktorskim akademskim studijama, biti mentor i član komisija u postupku izrade i odbrane doktorske disertacije, biti član komisije za pripremanje predloga za izbor nastavnika i saradnika univerziteta i učestovati u naučnoistraživačkom radu.”

Član 19.

U članu 70. posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Visokoškolska ustanova može za potrebe realizacije studijskih programa angažovati i saradnike van radnog odnosa.”

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Posle stava 5. dodaje se stav 6. koji glasi:

„Za druga zvanja saradnika utvrđena opštim aktom visokoškolske ustanove iz polja umetnosti, opštim aktom visokoškolske ustanove bliže se uređuju način izbora i vreme na koje se saradnik bira.”

Član 20.

U članu 72. stav 1. posle reči: „asistenta” dodaje se zapeta.

Član 21.

Posle člana 72. dodaju se naziv člana i čl. 72a i 72b, koji glase:

„Saradnici van radnog odnosa

Član 72a

Visokoškolska ustanova može izabrati u zvanje saradnika van radnog odnosa (demonstratora i sl) za pomoć u nastavi na studijama prvog stepena, studenta osnovnih akademskih studija, integrisanih akademskih studija, master akademskih studija ili master strukovnih studija, koji je na studijama prvog stepena ostvario najmanje 120 ESPB bodova sa ukupnom prosečnom ocenom najmanje 8 (osam).

Posebni uslovi za izbor u zvanje iz stava 1. ovog člana utvrđuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Sa licem iz stava 1. ovog člana zaključuje se ugovor o angažovanju u trajanju od najduže jedne školske godine.

Član 72b

Za potrebe realizacije dela praktične nastave, koja se realizuje van visokoškolske ustanove, visokoškolska ustanova može izabrati u zvanje saradnika van radnog odnosa (saradnik praktičar, klinički asistent i sl) lice zaposleno u ustanovi gde se deo praktične nastave realizuje.

Posebni uslovi za izbor u zvanje iz stava 1. ovog člana utvrđuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.”

Član 22.

U članu 87. stav 3. posle reči: „60 ESPB bodova” dodaju se zapeta i reči: „osim ako mu je do kraja studijskog programa ostalo manje od 60 ESPB bodova”.

U stav 4. posle reči: „37 ESPB bodova” dodaju se zapeta i reči: „osim ako mu je do kraja studijskog programa ostalo manje od 37 ESPB bodova”.

Član 23.

U članu 90. stav 3. posle reči: „daljinu”, dodaju se zapeta i reči: „s tim da za studenta stranog državljanina visokoškolska ustanova može da omogući i polaganje ispita preko elektronskih komunikacija, pod uslovom da primenom odgovarajućih tehničkih rešenja obezbedi kontrolu identifikacije i rada studenta”.

U stavu 11. posle reči: „ispit” dodaju se reči: „na mestu i”.

Posle stava 11. dodaje se stav 12. koji glasi:

„Bliže uslove i način organizacije polaganja ispita preko elektronskih komunikacija iz stava 3. ovog člana propisuje ministar.”

Član 24.

U članu 95. stav 6. menja se i glasi:

„Lice koje završi master akademske studije stiče akademski naziv master sa naznakom zvanja drugog stepena master akademskih studija iz odgovarajuće oblasti.”

Posle stava 6. dodaje se novi stav 7. koji glasi:

„Lice koje završi master strukovne studije stiče stručni naziv strukovni master sa naznakom zvanja drugog stepena master strukovnih studija iz odgovarajuće oblasti.”

Dosadašnji st. 7– 9. postaju st. 8–10.

U dosadašnjem stavu 10. koji postaje stav 11. posle reči: „master,” dodaju se reči: „naziv koje je steklo lice iz stava 7. ovog člana je master (appl.),” a broj: „7.” zamenjuje se brojem: „8.”.

Član 25.

U članu 97. stav 1. posle reči: „evidenciju o izdatim diplomama i dodacima diploma” dodaju se zapeta i reči: „evidenciju o priznatim stranim visokoškolskim ispravama”.

St. 4. i 5. brišu se.

Član 26.

Posle člana 97. dodaju se nazivi članova i čl. 97a, 97b, 97v, 97g i 97d koji glase:

„Baza podataka i informacioni sistem

Član 97a

Visokoškolska ustanova ima informacioni sistem i vodi bazu podataka.

Baza podataka predstavlja skup evidencija iz člana 97. koje ustanova vodi u elektronskom obliku.

Evidencije koje vodi visokoškolska ustanova predstavljaju skup podataka o ustanovi, studentima, roditeljima (izdržavaocima) i zaposlenima.

Jedinstveni informacioni sistem univerziteta čine objedinjeni podaci iz evidencija svih visokoškolskih ustanova u njegovom sastavu koji se vode kao jedinstvena baza podataka.

Podaci u evidencijama

Član 97b

Podaci o visokoškolskoj ustanovi predstavljaju skup opštih podataka kojima se određuje pravni status visokoškolske ustanove, status visokoškolske ustanove u sistemu visokog obrazovanja, podaci o studijskim programima koje visokoškolska ustanova realizuje, podaci o objektu visokoškolske ustanove, aktima i organima visokoškolske ustanove, podaci o akreditaciji visokoškolske ustanove i rezultatima spoljašnjeg vrednovanja visokoškolske ustanove.

Podaci o studentima, roditeljima (izdržavaocima) i zaposlenima predstavljaju skup podataka o ličnosti kojima se određuje njihov identitet, obrazovni, socijalni i zdravstveni status i potrebna obrazovna, socijalna i zdravstvena podrška.

Za određivanje identiteta prikupljaju se sledeći podaci: ime, prezime, ime jednog roditelja, pol, jedinstveni matični broj građana, broj pasoša za strane državljane, datum rođenja, mesto rođenja, država i adresa stalnog stanovanja, tip naselja stalnog stanovanja, nacionalna pripadnost (bez obaveze izjašnjavanja/uz pismenu saglasnost), bračni status, državljanstvo, adresa, kontakt telefon, fotografija i drugi podaci u skladu sa ovim zakonom.

Za određivanje obrazovnog statusa studenata prikupljaju se podaci o prethodno završenoj srednjoj školi, upisanom studijskom programu, vrsti studija i godini prvog upisa na studijski program.

Za određivanje socijalnog statusa studenata prikupljaju se podaci o načinu finansiranja studija, načinu izdržavanja tokom studija, mestu stanovanja (adresi) tokom studiranja, tipu smeštaja tokom studiranja, radnom statusu studenta tokom studiranja, izdržavanjem licima, školskoj spremi oba roditelja, radnom statusu roditelja (izdržavaoca) i zanimanju roditelja ili izdržavaoca.

Za određivanje zdravstvenog statusa studenata prikupljaju se podaci o potrebama za pružanjem dodatne podrške prilikom obavljanja svakodnevnih aktivnosti na visokoškolskoj ustanovi.

Podaci o studentima prikupljaju se putem obrasca čiji sadržaj propisuje republički organ nadležan za poslove statistike, a koji se može popunjavati u elektronskoj ili papirnoj formi.

U informacionom sistemu se takođe vodi evidencija o jeziku na kome se izvodi studijski program, obaveznim i izbornim predmetima, stranim jezicima, podaci o predispitnim obavezama, podaci o polaganim ispitima, ocenama na predispitnim obavezama i ispitima, podaci o ostvarenim ESPB bodovima, podaci o nagradama i pohvalama osvojenim tokom studiranja i izdatim javnim ispravama.

Podaci o nastavnicima, saradnicima i ostalim zaposlenima obavezno sadrže: ime, prezime, ime jednog roditelja, pol, jedinstveni matični broj građana, broj pasoša za strane državljane, datum rođenja, mesto rođenja, državu i adresu stalnog stanovanja, nacionalnu pripadnost (bez obaveze izjašnjavanja/uz pismenu saglasnost), državljanstvo, adresu, kontakt telefon, stepen stručne spreme, zvanje, vrstu ugovora o angažovanju, fotografiju i druge podatke u skladu sa posebnim zakonom.

Bliže uslove i način uspostavljanja informacionog sistema, vođenja, prikupljanja, unosa, ažuriranja i dostupnosti podataka koji se unose u informacioni sistem, evidencije, javne isprave kao i druga pitanja od značaja za vođenje evidencija i izdavanje javnih isprava, propisuje ministar.

Podaci o ličnosti upisani u evidenciju prikupljaju se, obrađuju, čuvaju i koriste za potrebe obrazovne politike, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Svrha obrade podataka

Član 97v

Svrha obrade podataka je obezbeđivanje indikatora radi praćenja obuhvata studenata, efikasnog i kvalitetnog funkcionisanja obrazovnog sistema, planiranja obrazovne politike, praćenje, proučavanje i unapređivanje obrazovnog nivoa studenata, profesionalnog statusa i usavršavanja nastavnika, rada visokoškolskih ustanova, efikasno finansiranje sistema visokog školstva i stvaranje osnova za sprovođenje nacionalnih i međunarodnih istraživanja u oblasti obrazovanja.

Korišćenje podataka

Član 97g

Nadležnom ministarstvu dostavljaju se podaci u anonimiziranom obliku, osim podataka o ličnosti potrebnih za vođenje registra nastavnika.

Korisnik podataka iz informacionog sistema visokoškolske ustanove može biti i drugi državni i drugi organ i organizacija, kao i pravno i fizičko lice, pod uslovom da je zakonom ili drugim propisima ovlašćeno da traži i prima podatke, da su ti podaci neophodni za izvršenje poslova iz njegove nadležnosti ili služe za potrebe istraživanja i da obezbedi zaštitu podataka o ličnosti.

Ažuriranje i čuvanje podataka

Član 97d

Podaci u evidencijama, odnosno bazi podataka ažuriraju se na dan nastanka promene, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka promene.

Svi podaci iz člana 97. stav 1. trajno se čuvaju. Visokoškolska ustanova je dužna da obezbedi trajnost očitavanja podataka sačuvanih na elektronskim medijima.”

Član 27.

Član 98. menja se i glasi:

„Član 98.

Svi vidovi prikupljanja, čuvanja, obrade i korišćenja podataka sprovode se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Podaci u evidenciji, bazi podataka i informacionom sistemu visokoškolske ustanove moraju biti bezbednim merama zaštićeni od neovlašćenog pristupa i korišćenja.

Za potrebe naučnoistraživačkog rada i prilikom izrade obrazovno-političkih i statističkih analiza, podaci o ličnosti koriste se i objavljuju na način kojim se obezbeđuje zaštita identiteta studenata, nastavnika i drugih zaposlenih na visokoškolskoj ustanovi.”

Član 28.

Član 104. menja se i glasi:

„Član 104.

Priznavanje strane visokoškolske isprave jeste postupak kojim se imaocu te isprave utvrđuje pravo na nastavak obrazovanja, odnosno na zapošljavanje. Postupak priznavanja strane visokoškolske isprave sprovodi se u skladu sa odredbama ovog zakona, ako međunarodnim ugovorom nije predviđeno drugačije.

Visokoškolska javna isprava stečena u SFRJ – do 27. aprila 1992. godine, u Saveznoj Republici Jugoslaviji, odnosno Državnoj zajednici Srbija i Crna Gora – do 16. juna 2006. godine i Republici Srpskoj ne podleže postupku priznavanja strane visokoškolske isprave.

Javna isprava iz stava 2. ovog člana proizvodi isto pravno dejstvo kao javna isprava izdata u Republici.

Visinu takse za troškove postupka priznavanja strane visokoškolske isprave, oslobađanje od plaćanja takse i druga pitanja u vezi sa troškovima postupka priznavanja strane visokoškolske isprave propisuje ministar.”

Član 29.

Član 105. menja se i glasi:

„Član 105.

Vrednovanje stranog studijskog programa vrši se na osnovu vrste i nivoa postignutih znanja i veština, uzimajući u obzir sistem obrazovanja u zemlji u kojoj je visokoškolska isprava stečena, uslove upisa, kompetencije stečene završetkom studijskog programa, prava koja proističu iz strane visokoškolske isprave u zemlji u kojoj je stečena i druge relevantne činjenice, bez razmatranja formalnih obeležja i strukture studijskog programa.

Vrednovanje stranog studijskog programa, odnosno dela studijskog programa, radi nastavka obrazovanja, vrši stručni organ samostalne visokoškolske ustanove kojoj je podnet zahtev za akademsko priznavanje.

Vrednovanje stranog studijskog programa radi zapošljavanja vrši Nacionalni centar za priznavanje stranih visokoškolskih isprava (u daljem tekstu: ENIC/NARIC centar), kao unutrašnja organizaciona jedinica Ministarstva.

Za potrebe davanja stručnog mišljenja u postupku prvog vrednovanja stranog studijskog programa radi zapošljavanja, ministar obrazuje komisiju od najmanje tri člana iz reda profesora univerziteta iz odgovarajućih oblasti, sa liste koju obrazuje Konferencija univerziteta Srbije.

Jednom izvršeno vrednovanje određenog stranog studijskog programa važi za sve naredne slučajeve priznavanja strane visokoškolske isprave kada je strana visokoškolska isprava stečena završavanjem istog studijskog programa.

Informacije o činjenicama iz stava 1. ovog člana daje ENIC/NARIC centar.

U postupku vrednovanja radi priznavanja domaće visokoškolske isprave u inostranstvu, informacije o samostalnoj visokoškolskoj ustanovi i sistemu obrazovanja daje ENIC/NARIC centar.”

Član 30.

Posle člana 105. dodaju se nazivi članova i čl. 105a, 105b i 105v, koji glase:

„Priznavanje strane visokoškolske isprave
radi nastavka obrazovanja

Član 105a

Priznavanje strane visokoškolske isprave radi nastavka obrazovanja u sistemu visokog obrazovanja (u daljem tekstu: akademsko priznavanje) sprovodi samostalna visokoškolska ustanova, po prethodno izvršenom vrednovanju stranog studijskog programa, odnosno dela studijskog programa.

Nastavak obrazovanja i upis višeg obrazovnog stepena mogu biti uslovljeni obavezom sticanja dodatnih ishoda učenja ili odbijeni ako se utvrdi postojanje suštinske razlike između vrste i nivoa postignutih znanja i veština i uslova za upis na određeni studijski program.

Kriterijume za utvrđivanje postojanja suštinske razlike između vrste i nivoa postignutih znanja i veština i uslova za upis na određeni studijski program i postupak akademskog priznavanja propisuje samostalna visokoškolska ustanova svojim opštim aktom, a teret dokazivanja postojanja suštinske razlike snosi nadležni stručni organ.

Rešenje o ishodu postupka iz stava 1. ovog člana donosi stručni organ samostalne visokoškolske ustanove u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahteva.

Rešenje iz stava 4. ovog člana je konačno.

Ukoliko nije drugačije propisano, na postupak akademskog priznavanja primenjuje se zakon kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Priznavanje strane visokoškolske isprave radi zapošljavanja

Član 105b

Priznavanje strane visokoškolske isprave radi zapošljavanja (u daljem tekstu: profesionalno priznavanje) sprovodi Ministarstvo preko ENIC/NARIC centra.

Profesionalno priznavanje vrši se po prethodno izvršenom vrednovanju stranog studijskog programa.

Rešenje o profesionalnom priznavanju posebno sadrži: naziv, vrstu, nivo i trajanje (obim) studijskog programa, odnosno kvalifikacije, koji je naveden u stranoj visokoškolskoj ispravi – na izvornom jeziku i na srpskom jeziku i naučnu, umetničku, odnosno stručnu oblast u okviru koje je ostvaren studijski program.

Ministar donosi rešenje o profesionalnom priznavanju u roku od 90 dana od dana prijema urednog zahteva.

Rešenje o profesionalnom priznavanju je konačno.

Ukoliko nije drugačije propisano, na postupak profesionalnog priznavanja primenjuje se zakon kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Rešenje o profesionalnom priznavanju ima značaj javne isprave.

Nacionalni savet proširuje listu stručnih, akademskih i naučnih naziva iz člana 11. stav 1. tačka 14. ovog zakona i utvrđuje nazive kvalifikacija za priznate strane visokoškolske isprave, sa posebnom oznakom, na osnovu polja iz člana 27. ovog zakona.

Evidencija o sprovedenom postupku priznavanja

Član 105v

Organ nadležan za sprovođenje postupka priznavanja strane visokoškolske isprave vodi evidenciju i trajno čuva dokumentaciju o sprovedenim postupcima.

Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se u elektronskoj i pismenoj formi i obuhvata: prezime, ime jednog roditelja i ime, datum i mesto rođenja, državljanstvo, adresu i broj telefona imaoca strane visokoškolske isprave – podnosioca zahteva; naziv visokoškolske ustanove koja je izdala ispravu, mesto i državu, trajanje studija (studijskog programa), vrstu i nivo studija, smer studija (program, disciplinu), stručni, akademski, naučni naziv, broj i datum akta o vrednovanju stranog studijskog programa i naziv organa koji ga je doneo, broj i datum akta o dodatnim ispitima, broj i datum akta o položenim dodatnim ispitima, broj i datum rešenja o priznavanju strane visokoškolske isprave i kratak sadržaj dispozitiva rešenja.”

Član 31.

U članu 107. stav 1. posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi:

„1a) ne učini dostupnom javnosti doktorsku disertaciju pre javne odbrane, odnosno ako ne uspostavi digitalni repozitorijum ili u njemu ne čuva odbranjenu doktorsku disertaciju ili ne dostavi Ministarstvu kopiju sadržaja koji čuva u javnom repozitorijumu (član 30. st. 8–10);”.

Posle tačke 3) dodaju se tač. 3a) i 3b) koje glase:

„3a) izabere organ poslovođenja suprotno odredbama ovog zakona (član 54. stav 1);

3b) ne učini dostupnim javnosti podatke o iznosu sredstava ustanove (član 57. stav 5);”.

Posle tačke 5) dodaje se tačka 5a) koja glasi:

„5a) ne učini dostupnim javnosti merila za utvrđivanje visine školarine i odluku o visini školarine (član 61. stav 7);”.

Član 32.

U članu 123. stav 1. reči: „školske 2013/2014.“, zamenjuju se rečima: „školske 2015/2016.“, a reči: „školske 2014/2015.“ zamenjuju se rečima: „školske 2016/2017.“.

U stavu 3. reči: „školske 2013/2014.“ zamenjuju se rečima: „školske 2015/2016.“.

Član 33.

U članu 127. stav 1. tačka 3. reči: „stav 7.“ zamenjuju se rečima: „stav 8.“.

Dosadašnji st. 3– 6. brišu se.

Član 34.

U članu 128. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Lica sa zvanjem magistra nauka koja nisu ostvarila pravo iz stava 1. ovog člana, mogu se upisati na treću godinu doktorskih akademskih studija u odgovarajućoj oblasti, u skladu sa ovim zakonom.“

Član 35.

Izuzetno od odredaba člana 88. Zakona, student može da se u narednoj godini finansira iz budžeta ako u školskoj 2013/2014, odnosno 2014/2015. godini ostvari najmanje 48 ESPB bodova i rangira se u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta u skladu sa ovim zakonom.

Član 36.

Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonska akta u skladu sa ovim zakonom.

Član 37.

Visokoškolske ustanove čiji osnivač nije Republika uskladiće svoj osnivački akt sa odredbama ovog zakona u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 38.

Konferencija univerziteta Srbije i Konferencija akademija strukovnih studija će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona predložiti Nacionalnom savetu minimalne uslove za izbor u zvanja nastavnika, a Nacionalni savet će u roku od tri meseca od dana dobijanja predloga utvrditi minimalne uslove za izbor u zvanja nastavnika iz člana 11. tačka 13. Zakona.

Nacionalni savet će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona proširiti listu stručnih, akademskih i naučnih naziva i utvrditi nazive kvalifikacija za priznate strane visokoškolske isprave iz člana 30. ovog zakona (član 105b stav 8).

Član 39.

Vlada će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona imenovati predstavnike osnivača u savet visokoškolske ustanove čiji je osnivač Republika, i to u slučaju kada je dosadašnjim članovima mandat iz člana 51. stav 4. Zakona istekao, odnosno u slučaju kada nisu bili imenovani.

Član 40.

Postupci za priznavanje strane visokoškolske isprave koji su započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se prema propisima po kojima su započeti, a najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ukoliko se postupak iz stava 1. ovog člana ne okonča u roku iz stava 1. ovog člana, podnosilac zahteva za priznavanje strane visokoškolske isprave ima pravo da mu se zahtev rešava po odredbama ovog zakona.

Član 41.

Ministarstvo će obrazovati ENIC/NARIC centar u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do početka rada ENIC/NARIC centra, postupak profesionalnog priznavanja sprovodiće samostalna visokoškolska ustanova shodnom primenom odredaba ovog zakona.

Član 42.

Univerzitet je dužan da ustanovi javni digitalni repozitorijum iz člana 7. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona u kome će se čuvati doktorske disertacije koje su odbranjene od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U repozitorijumu iz stava 1. ovog člana mogu se čuvati i doktorske disertacije koje su odbranjene pre stupanja na snagu ovog zakona, u skladu sa mogućnostima ustanove.

Član 43.

Studenti iz zemalja Evropske unije moći će da se upisuju na visokoškolske ustanove u statusu studenta koji se finansira iz budžeta od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Član 44.

U Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, broj 93/12), u članu 6. stav 1. reči: „školske 2014/2015” zamenjuju se rečima: „školske 2015/2016”.

Broj ispitnih rokova u školskoj 2014/2015. godini je pet, a termini održavanja ispitnih rokova utvrđuju se aktom visokoškolske ustanove.

Član 45.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim člana 3. stav 1. ovog zakona (izmenjeni član 14. stav 4), koji se primenjuje od 1. januara 2015. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, sistem u oblasti obrazovanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o visokom obrazovanju donet je 2005. godine, posle pristupanja naše zemlje Bolonjskom procesu.

Prioriteti Bolonjskog procesa su usvajanje zajedničkog okvira za uporedivost kvalifikacija i diploma, uvođenje Evropskog sistema prenosa bodova, uvođenje evropskih standarda za obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja uz očuvanje nacionalnih, kulturnih i jezičkih specifičnosti, kretanje studenata i nastavnika unutar jedinstvenog evropskog prostora, pojednostavljenje postupka priznavanja diploma itd.

U toku dosadašnje primene Zakona, 2008, 2010, 2012. i 2013. godine vršene su njegove izmene i dopune, kako bi se obezbedila efektivnost sistema u oblasti visokog obrazovanja i njegova usklađenost sa principima uspostavljenim u okviru evropskih integracija.

Visoko obrazovanje u Republici Srbiji će svoj rad i razvoj i dalje usklađivati sa principima na kojima se formira evropski prostor visokog obrazovanja, uz poštovanje institucionalne autonomije i akademskih sloboda i puno učešće studenata, nastavnog osoblja, visokoškolskih ustanova, naučne i stručne javnosti i poslodavaca.

Posle višegodišnje primene Zakona o visokom obrazovanju, konstatovano je da postoje problemi u postupku dobijanja dozvole za rad i akreditacije; obezbeđivanju javnosti rada ustanova; priznavanju stranih visokoškolskih isprava na odgovarajući način; uspostavljanju jedinstvenog informacionog sistema; angažovanju nastavnika i saradnika; završetku započetih studija po odgovarajućem programu i pravilima studija. Posebno, konstatovano je da je potrebno da se izvrši usaglašavanje Zakona sa drugim odgovarajućim propisima.

Novim rešenjima u Predloga zakona izvršeno je odgovarajuće preciziranje zakonskih rešenja radi rešavanja uočenih problema, kao i usaglašavanje sa dosadašnjom praksom.

Zakon je trebalo usaglasiti, između ostalog, sa Konvencijom o priznavanju kvalifikacija iz oblasti visokog obrazovanja u evropskom regionu, koja je ratifikovana Zakonom o ratifikaciji Konvencije o priznavanju kvalifikacija iz oblasti visokog obrazovanja u evropskom regionu („Službeni list SCG – Međunarodni ugovori”, broj 7/03), Direktivom EU o izbegavanju diskriminacije školovanja dece radnika migranata u Republici Srbiji; Strategijom razvoja obrazovanja u Srbiji do 2020. godine („Službeni glasnik RS”, broj 107/12) i sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti („Službeni glasnik RS”, br. 97/08 i 107/12).

Rešenja iz Predloga zakona treba da obezbede postizanje sledećih ciljeva:

- utvrđivanje vremenskih rokova u postupku akreditacije, izdavanju i oduzimanju dozvole za rad visokoškolskim institucijama;
- kvalitetniji postupak akreditacije u studijskim programima doktorskih studija;
- otklanjanje problema u postupku priznavanja stranih visokoškolskih isprava radi nastavka obrazovanja, odnosno radi zapošljavanja, čime bi se osnažila konkurencija i kvalitet na tržištu rada;

- usklađivanje sa propisima koji regulišu pitanja pristupa informacijama od javnog značaja i zaštite podataka o ličnosti;
- povećanje transparentnosti rada visokoškolskih institucija u domenu finansiranja i određivanja školarine;
- formiranje centralnog repozitorijuma doktorskih disertacija;
- otklanjanje pojedinih rizika od korupcije, u skladu sa preporukama Agencije za borbu protiv korupcije;
- preciznije regulisanje rada i angažovanja profesora emeritusa i istraživača izabranih u naučna zvanja u skladu sa potrebama prakse i obezbeđivanja kvaliteta u oblasti visokog obrazovanja;
- uvođenje mogućnosti angažovanja saradnika van radnog odnosa, u skladu sa potrebama visokoškolskih ustanova;
- otklanjanje aktuelnih problema studenta vezano za gubitak statusa studenta i pragova za upis u narednu godinu;
- otvaranje mogućnosti za upis stranih studenata iz zemalja Evropske unije na visokoškolske ustanove u statusu studenta koji se finansira iz budžeta Republike Srbije, od dana kada Republika Srbija pristupi Evropskoj uniji.

Probleme u primeni Zakona nije moguće rešiti bez donošenja novog zakona, odnosno izmena i dopuna Zakona i to je jedini način za rešavanje problema.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Član 1. dodatnim stavom usklađuje se autonomija univerziteta sa principom otvorenosti prema javnosti i građanima propisanim u članu 4. stav 1. tačka 4) Zakona.

Autonomija univerziteta nije ugrožena principom otvorenosti.

Član 2. usled promene člana 16. Zakona, u skladu sa preporukom Agencije za borbu protiv korupcije, kojim se uvodi vremenski rok za proces akreditacije, neophodno je definisati posledice nepoštovanja ovog roka kako se ne bi otvorili dodatni rizici za korupciju. Ovim izmenama daje se mogućnost Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje da razreši članove Komisije za akreditaciju i proveru kvaliteta koji su odgovorni ukoliko se ne okonča postupak akreditacije u propisanom roku.

Pored toga, zakonom je već propisano da Komisija najmanje jedanput godišnje podnosi Nacionalnom savetu izveštaj o svom radu, o čemu Nacionalni savet obaveštava javnost, a predloženim rešenjem propisuje se i obaveza za Nacionalni savet da predmetni izveštaj dostavi i Narodnoj skupštini, čime se dodatno obezbeđuje javnost rada Komisije.

Uređuje se finansiranje Komisije u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu i praksom. U postojećem zakonskom rešenju nije moguće obezbediti finansiranje rada Komisije kroz sopstvene prihode.

Član 3. dodaju se odredbe kojima se u postupku akreditacije studijskog programa doktorskih studija propisuje učešće i jednog recenzenata iz visokoškolskih, odnosno naučnih ustanova iz inostranstva, koje treba da obezbede podizanje kvaliteta i smanjivanje koruptivnih rizika u postupku akreditacije ovih programa.

Promenama u stavu 2. obezbeđuje se javnost konačnog izveštaja o akreditaciji koji Komisija za akreditaciju i proveru kvaliteta dostavlja Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje, shodno preporukama koje je uputila Agencija za borbu protiv korupcije.

Član 4. ovim izmenama propisuju se rokovi u procesu akreditacije u skladu sa preporukama Agencije za borbu protiv korupcije.

U stavu 1. propisuje se rok u kome Komisija za akreditaciju i proveru kvaliteta mora da odluči o zahtevu za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa i izda uverenje o akreditaciji ili donese rešenje kojim se odbija zahtev za akreditaciju. Predlaže se da taj rok iznosi 12 meseci od dana prijema urednog zahteva, tako da u okviru navedenog roka Komisija ima obavezu da sprovede sve radnje u postupku akreditacije, u skladu sa Pravilnikom o standardima i postupku za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa („Službeni glasnik RS”, br. 106/06, 112/08, 70/11 i 101/12), koji je doneo Nacionalni savet za visoko obrazovanje.

U stavu 2. propisuje se rok u kome Nacionalni savet za visoko obrazovanje treba da odluči po žalbi, čime se ubrzava postupak akreditacije i smanjuje rizik od korupcije jer ne ostavlja prostor za različita tumačenja i postupanja prilikom primene zakona.

Član 5. vrši se usklađivanje sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Čl. 6. i 7. propisuje se mogućnost ostvarivanja master strukovnih studija, kao studija drugog stepena, kao i odgovarajući obim ovih studija u skladu sa preporukom Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje.

Član 8. u skladu sa načelom otvorenosti nauke i znanja i principom otvorenosti prema javnosti i građanima, ovim izmenama propisuje se obaveza visokoškolskim ustanovama da učine dostupnom javnosti doktorsku disertaciju pre njene odbrane, obavezu univerziteta da uspostavi javni digitalni repozitorijum u kome će se čuvati odbranjene doktorske disertacije, sa odgovarajućom dokumentacijom i da Ministarstvu dostave kopiju ovih sadržaja za centralni repozitorijum. Na predloženi način obezbeđuje se dostupnost javnosti ovih dokumenata ali uz odgovarajuću zaštitu autorskih prava.

Ove izmene su u skladu sa smernicama okvirnog projekta Evropske unije za istraživanje i inovacije (Horizont 2020) i podstaci će učešće naših visokoškolskih institucija u evropskom repozitorijumu doktorskih disertacija.

Čl. 9. i 10. vrši se usklađivanje odredaba čl. 35. i 37. Zakona sa novim rešenjima iz člana 6. Predloga zakona, kojima se uvode master strukovne studije.

Utvrđuje se da akademija strukovnih studija i visoka škola strukovnih studija, pored osnovnih strukovnih i specijalističkih strukovnih studija, mogu ostvarivati i master strukovne studije

Posebno, omogućava se, odnosno olakšava se visokoškolskoj ustanovi da stekne status akademije strukovnih studija pod novim, povoljnijim uslovima – da su akreditovani studijski programi iz najmanje dva polja, umesto tri polja, kako je do sada traženo, a što je bilo teško sprovodivo u praksi.

Član 11. precizno uređuje u kojim slučajevima prestaju da važe dozvola za rad i akreditacija visokoškolske ustanove, kako se u praksi ne bi dešavalo da visokoškolske ustanove nastavljaju da posluju i u slučajevima kada nemaju, odnosno ne dobiju akreditaciju. Predloženo rešenje predstavlja i usaglašavanje sa preporukama koje je uputila Agencija za borbu protiv korupcije.

Posebno, dodaje se novi stav 13. kojim se omogućava da visokoškolska ustanova kojoj je oduzeta dozvola za rad može podneti zahtev za izdavanje nove dozvole za rad iz člana 41. Zakona, po isteku roka od godinu dana od dana dostavljanja rešenja o oduzimanju dozvole za rad.

Čl. 12. i 13. propisuju, između ostalog, da se broj članova i sastav saveta (organ upravljanja) visokoškolske ustanove čiji osnivač nije Republika uređuje osnivačkim aktom, čime se ovi osnivači motivišu da ulažu sredstva u razvoj visokog obrazovanja. Posebno, vrši se pravnotehnička redakcija teksta kod pozivanja na odgovarajući stav u članu 52. Zakona.

Član 14. propisuje obavezu visokoškolske ustanove da obezbedi javnost podataka o sredstvima, odnosno izvorima finansiranja, čime se povećava transparentnost finansiranja visokoškolskih ustanova, a što je u skladu sa preporukama koje je uputila Agencija za borbu protiv korupcije.

Član 15. propisuje obavezu visokoškolske ustanove da obezbedi javnost podataka u vezi sa utvrđivanjem visine školarine (merila za utvrđivanje visine školarine i odluka o visini školarine), što je u skladu sa preporukama koje je uputila Agencija za borbu protiv korupcije.

Član 16. vrši se preciziranje odredbe člana 66. stav 2. Zakona, koja se odnosi na gostujućeg profesora u polju umetnosti, radi usaglašavanja sa odgovarajućim rešenjem za gostujućeg profesora u stavu 1. istog člana.

Član 17. predloženim izmenama Zakona daje se pravni osnov da nastavnik koji je izabran u zvanje profesor emeritus, osim učestvovanja u izvođenju svih oblika nastave na akademskim studijama drugog i trećeg stepena, kako je i do sada bilo propisano Zakonom, bude i mentor i član komisija u postupku izrade i odbrane završnih radova, odnosno disertacija na tim studijama, kao i član komisije za pripremanje predloga za izbor nastavnika i saradnika univerziteta i da učestvuje u naučnoistraživačkom radu, a imajući u vidu da se ovo zvanje dodjeljuje izuzetno, odnosno malom broju redovnih profesora koji su se posebno istakli svojim naučnim, odnosno umetničkim radom, stekli međunarodnu reputaciju i postigli rezultate u obezbeđivanju nastavno-naučnog, odnosno nastavno-umetničkog podmlatka.

Član 18. predloženim izmenama Zakona precizno se uređuje, odnosno daje se pravni osnov da istraživač izabran u naučno zvanje, osim mogućnosti da izvodi nastavu na doktorskim studijama, kako je i do sada bilo propisano Zakonom, bude i mentor i član komisija u postupku izrade i odbrane doktorske disertacije i član komisije za pripremanje predloga za izbor nastavnika i saradnika univerziteta i da učestvuje u naučnoustraživačkom radu, čime će se na odgovarajući način obezbediti podizanje kvaliteta u oblasti visokog obrazovanja.

Predloženim rešenjem uspostavlja se saglasnost sa zakonom o naučnoistraživačkoj delatnosti. Ovakva izmena će doprineti da se na jedan efikasniji način koriste instituti kao resurs u podizanju kvaliteta doktorskih studija, kao i poboljšanju odnosa između kolega na univerzitetima i institutima, učiniti našu integraciju u Evropsku istraživačku oblast lakšom, te olakšati podnošenja zajedničkih projekata i strateško osmišljavanje naučnog rada.

Član 19. propisuje mogućnost angažovanja saradnika van radnog odnosa za potrebe realizacije odgovarajućih studijskih programa.

Posebno, zbog specifičnosti visokoškolskih ustanova iz polja umetnosti daje se mogućnost ovim ustanovama da za druga zvanja saradnika, koja utvrde svojim opštim aktom, bliže urede i način izbora i vreme na koje se ovaj saradnik bira.

Član 20. predstavlja pravnotehničku redakciju teksta Zakona. Ova izmena će rešiti dileme kod tumačenja, odnosno primene Zakona od strane pojedinih fakulteta, gde se dešavalo da se student doktorskih studija bira u zvanje „asistent student doktorskih studija”.

Član 21. propisuje uslove za angažovanje saradnika van radnog odnosa, i to u nastavi na studijama prvog stepena, studenta osnovnih akademskih studija,

integrisanih akademskih studija, master akademskih studija ili master strukovnih studija – demonstrator i sl (novi član 72a) i za potrebe realizacije praktične nastave – saradnik praktičar, klinički asistent i sl (novi član 72b), a što predstavlja usaglašavanje sa zahtevima koji se pojavljuju praksi u oblasti visokog obrazovanja.

Član 22. predloženo rešenje treba da reši probleme koji se pojavljuju u praksi prilikom upisa poslednje godine studija. Dosadašnje rešenje nije omogućavalo upis kada student koji upisuje poslednju godinu studija ima do kraja studijskog programa manje od 60 ESPB bodova u slučaju kada se student finansira iz budžeta, odnosno 37 ESPB bodova kada se sam finansira.

Član 23. Predloženo rešenje kojim se dopunjava stav 3. u članu 90. Zakona omogućava da student strani državljanin ispite polaže i preko elektronskih komunikacija, pod uslovom da se obezbedi kontrola identifikacije i rada studenta. Predloženo je da ministar propiše bliže uslove i način polaganja ispita preko elektronskih komunikacija, kako bi se obezbedila javnost polaganja ovih ispita na istovetan način na svim visokoškolskim ustanovama.

U stavu 11. vrši se odgovarajuće preciziranje odredaba zakona kada je u pitanju polaganje ispita studenata sa invaliditetom, tako da student može da polaže ispit ne samo na način, nego i na mestu koje je prilagođeno njegovim trenutnim mogućnostima.

Član 24. u stavu 1. vrši se terminološko usklađivanje sa Zakonom kada je u pitanju sticanje odgovarajućeg akademskog naziva. Posebno, dodaju se odredbe kojima se uređuje sticanje odgovarajućeg stručnog naziva – strukovni master, posle završenih master strukovnih studija koje se uvode na drugom stepenu studija u skladu sa ovim predlogom zakona.

Član 25. dodaju se odredbe o obavezi visokoškolske ustanove da vodi i evidenciju o priznatim stranim visokoškolskim ispravama, a što je u skladu sa predloženim rešenjima u članu 30. Predloga zakona (novi čl. 105a- 105v).

Član 26. dodaju se odredbe (novi čl. 97a-97d) kojima se uređuje informacioni sistem, odnosno baza podataka i sadržina evidencija koje se vode u oblasti visokog obrazovanja (podaci o ustanovama, studentima, nastavnicima, saradnicima i ostalim zaposlenima), kao i način prikupljanja podataka za evidencije i obrada podataka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Član 27. menja se član 98. Zakona i precizno se uređuje zaštita podataka u evidencijama, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Čl. 28–30. ovim predlogom vrši se usklađivanje Zakona sa Konvencijom o priznavanju kvalifikacija iz oblasti visokog obrazovanja u evropskom regionu, koja je ratifikovana Zakonom o ratifikaciji Konvencije o priznavanju kvalifikacija iz oblasti visokog obrazovanja u evropskom regionu („Službeni list SCG – Međunarodni ugovori”, broj 7/03), odnosno dodaju se odredbe kojima se uređuje priznavanje strane visokoškolske isprave, i to akademsko priznavanje i profesionalno priznavanje, kao i vrednovanje stranog studijskog programa:

Članom 28. menja se član 104. Zakona i preciznije se definiše priznavanje stranih visokoškolskih isprava. Određuje se i nadležnost za utvrđivanje visine takse za troškove postupka priznavanja, oslobađanje od plaćanja takse kao i druga pitanja u vezi sa troškovima postupka priznavanja strane visokoškolske isprave.

Članom 29. menja se član 105. Zakona i preciznije se definiše vrednovanje stranog studijskog programa. Za potrebe davanja stručnog mišljenja u postupku prvog vrednovanja stranog studijskog programa ministar obrazuje odgovarajuću komisiju i jednom izvršeno vrednovanje određenog stranog studijskog programa važi za sve naredne slučajeve priznavanja strane visokoškolske isprave kada je strana

visokoškolska isprava stečena završavanjem istog studijskog programa. Posebno, za davanje odgovarajućih informacija o činjenicama u postupku vrednovanja stranog studijskog programa, predviđeno je da se obrazuje Nacionalni centar za priznavanje stranih visokoškolskih isprava (ENIC/NARIC centar) kao unutrašnja organizaciona jedinica Ministarstva.

Članom 30. dodaju se novi čl. 105a, 105b i 105v.

Novi član 105a uređuje priznavanje strane visokoškolske isprave radi nastavka obrazovanja u sistemu visokog obrazovanja – akademsko priznavanje. Taj postupak sprovodi samostalna visokoškolska ustanova po prethodno izvršenom vrednovanju stranog studijskog programa. Određuje se nadležnost i rok u kome se donosi rešenje o akademskom priznavanju strane visokoškolske isprave, a takođe, određuje se i pojam „suštinske razlike između vrste i nivoa postignutih znanja i veština i uslova za upis na određeni studijski program” kada akademsko priznavanje može biti uslovljeno sticanjem dodatnih ishoda učenja ili odbijeno.

Novi član 105b uređuje priznavanje strane visokoškolske isprave radi zapošljavanja – profesionalno priznavanje. Taj postupak sprovodi Ministarstvo preko ENIC/NARIC centra, kao posebne unutrašnje organizacione jedinice. Propisan je rok u kome ministar donosi rešenje o profesionalnom priznavanju i utvrđena je obaveza za Nacionalni savet za visoko obrazovanje da proširi listu stručnih, akademskih i naučnih naziva i da utvrdi kvalifikacije sa posebnom oznakom za priznate strane visokoškolske isprave.

Novi član 105v propisuje vođenje evidencije i čuvanje dokumentacije o sprovedenim postupcima priznavanja strane visokoškolske isprave.

Član 31. propisuje kazne za prekršaj u vezi sa repozitorijumom doktorskih disertacija, izborom organa poslovođenja i javnosti podataka u vezi sa sredstvima ustanove i merilima za utvrđivanje visine školarine.

Član 32. uređuje pravo studenta na završetak započelih odgovarajućih studija - po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija u određenom vremenu. Prema predloženom rešenju, studenti upisani na osnovne studije imaju pravo da završe započete studije najkasnije do kraja školske 2015/2016. godine, odnosno do kraja školske 2016/2017. godine za studente upisane na integrisane studije iz polja medicinskih nauka, a studenti upisani na magistarske studije - najkasnije do kraja školske 2015/2016. godine.

Član 33. u stavu 1. vrši se usklađivanje sa odredbama člana 24. Predloga zakona.

U stavu 2. predloženo je brisanje odredaba st. 3–6. u članu 127. Zakona, kojima je predviđen postupak za poništavanje diploma izdatih po ranijim zakonima i izdavanje novih diploma. Postupak za utvrđivanje ekvivalencije trebalo je da utvrdi Konferencija univerziteta Srbije (KONUS). Kako je Rektorski savet KONUS-a ustanovio da su ove odredbe Zakona neprimenljive u praksi, prvo je doneto Autentično tumačenje člana 127. Zakona, a zatim je promenjen stav 1. Pošto su time garantovana sva prava nosiocima starih diploma, st. 3–6. mogu se brisati.

Član 34. ovim članom regulišu se prava studenata koji su završili magistarske studije da mogu da se upišu na treću godinu doktorskih akademskih studija, u odgovarajućoj oblasti, u skladu sa ovim zakonom.

Član 35. propisuje mogućnost ostvarivanja prava studenta na finansiranje iz budžeta pod određenim uslovima – ako u školskoj 2013/2014, odnosno 2014/2015. godini ostvari najmanje 48 ESPB bodova i rangira se u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta u skladu sa zakonom, kao izuzetak od odredaba člana 88. Zakona.

Odredbe čl. 36–42. imaju karakter prelaznih odredaba, u kojima su utvrđeni: rok u kome će ministar doneti podzakonska akta u skladu sa ovim zakonom (član 36); rok u kome će se osnivački akt visokoškolske ustanove čiji osnivač nije Republika uskladiti sa odredbama ovog zakona (član 37) rok u kome će Konferencija univerziteta Srbije, Konferencija akademija strukovnih studija i Nacionalni savet za visoko obrazovanje predložiti, odnosno doneti odgovarajuće akte iz svoje nadležnosti (član 38); rok u kome će Vlada imenovati predstavnike osnivača u ustanove u kojima je Republika Srbija osnivač (član 39); postupanje u predmetima za priznavanje stranih visokoškolskih isprava koji su započeti (član 40); rok u kome će Ministarstvo obrazovati ENIC/NARIC centar (član 41); rok u kome će univerzitet ustanoviti javni repozitorijum (član 42).

Član 43. utvrđuje period od kada će strani studenti iz zemalja Evropske unije moći da se upisuju na visokoškolske ustanove u statusu studenta koji se finansira iz budžeta Republike Srbije, a što je u skladu sa Direktivom EU o izbegavanju diskriminacije školovanja dece radnika migranata u Republici Srbiji.

Član 44. propisuje odlaganje odredbe Zakona koja se odnosi na broj ispitnih rokova (četiri) od školske 2015/2016. godine. Školska 2014/2015. godina je prelazan period sa pet ispitnih rokova.

Član 45. sadrži završnu odredbu o stupanju na snagu propisa.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije, i to:

2015

GLAVA	PROGRAM	KONTO	IZNOS	OPIS	OBRAZLOŽENJE
sekretarijat	2001-0001	411	5.100.000	ENIC NARIC	plata-7 zaposlenih
	2001-0001	412	913.000		doprinosi
	2001-0001	423	887.000		obuka
	2001-0001	512	900.000		oprema
ukupno			7.800.000		

sekretarijat	2001-0001	411	849.000	REPOZITORIJUM	plata-1 novi zaposleni
sekretarijat	2001-0001	412	151.000		doprinosi-1novi zaposleni
sekretarijat	2001-0001	425	200.000		godišnje održavanje
sekretarijat	2001-0001	512	500.000		oprema
sekretarijat	2001-0001	515	1.000.000		razvoj sistema
ukupno			2.700.000		

sekretarijat-SAVETI-KAPK	2001-0005	423	9.000.000	STRANI RECENZENTI	KAPK-strani recenzenti-procena KAPK
ukupno			9.000.000		

UKUPNO 2015.			19.500.000		
---------------------	--	--	-------------------	--	--

Napominjemo da za uvođenje master strukovnih studija, kao studija drugog stepena, za naredne tri godine neće biti potrebno obezbediti dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije, s obzirom na to da je potrebno da se prethodno donesu standardi za akreditaciju ovih studijskih programa i da se svake školske godine donosi odluka o finansiranju određenog broja studenata iz budžeta za odgovarajuće studijske programe. Posebno, akreditacija master strukovnih studija obezbediće dodatni priliv sredstava u budžet Republike Srbije za akreditaciju ovih programa.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se da se Zakon usvoji po hitnom postupku kako bi se sprečile štetne posledice po studente, koje će nastupiti ukoliko se odgovarajuće izmene ne usvoje do početka školske 2014/2015. godine. Prema važećim rešenjima u Zakonu, studenti upisani na osnovne i magistarske studije do stupanja na snagu ovog zakona mogu završiti ove studije po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija najkasnije do kraja školske 2013/2014. godine. Posebno, Zakon sadrži rešenje da student može da se finansira iz budžeta i ako je ostvario najmanje 48 ESPB bodova i rangirao se u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta u skladu sa ovim zakonom, do školske 2013/2014. godine. Predložena rešenja su u skladu sa principom ekonomičnosti i neće negativno uticati na kvalitet visokog obrazovanja. Nedonošenje zakona po hitnom postupku moglo bi da prouzrokuje štetne posledice po rad organa i organizacija, a neophodno je ispuniti i odgovarajuće obaveze u pogledu priznavanja kvalifikacija iz oblasti visokog obrazovanja.